

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitómérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétivel, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetük szerint egy négyesöd-
centim. után 6 fill. — Allandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

A politikai farsang.

— febr. 24.

Hogy valami vidám és hangos volna a magyar nemzet politikai farsangja: azt nem mérésznélék állítani még az optimizmus legszélsőbb hívei sem. — Hogy kedvetlen és lehangelő volna: ezt meg a pesszimizmus sem állíthatja fel kadenciaként, hacsak az igazság szemüvegén néz s elfogultsággal nem itél. Szóval olyan csendes, közepszerű nyugodt mederben folyó politikai farsangról lehet igazságos kritikával beszélni. A helyközi és időszerű apró kiugrások, melyeket vidéki lapok is szívesen helyeznek el hasábjaikon, még távolról sem alkalmasak arra, hogy akár a koalícióban levő pártok egyességét megbontsák, akár, hogy a közvéleményt nagy átlagában egy olyan irányzatnak megnyerjék, mely hangzatos megszavakon kívül egyéb argumentumokkal nem képes dolgozni.

Farsangi időket élven azonban, önkéntelenül is megjegyez az ember magának egyes dolgokat s csodálkozik úgy a naivitáson, mint azon a különös gondolatmeneten, mely képes volna arra kapacitálni komoly embereket, hogy higgyen a szíren hangoknak.

Egy néhány parlamenti tárgyalás az utóbbi időkből csak, és oly sok erkölcsi tanulság vonható le, hogy az embernek, főleg itt a vidéki választónak kedve kerekedik egy politikai katekizmust összeállítani s az abban foglalandó kérdésekből annak idején alapos cenzura alá vetni majd a jelölt urak egynémelyikét. Hiszen előfordult olyan felszólalás is, hogy az ujoncjutalék — jól tessék megérteni, a rendes ujoncjutalék azért nem szavazható meg, mert nálunk még ma is az 1900. évi népszámlálás adatai alapján soroznak. Már pedig azóta a felszólaló szerint az ifjú-magyarország kivándorolt Amerikába, tehát az ujoncjutaléknak le kell szállítani. A másik bebizonyítja, hogy az ujoncjutalékokat még egy, 1889. évi törvény állapította meg s ez a megállapítás érvényes ma is. — Olyan statisztikusunk pedig még nem született, aki annak a bizonyítására fanyalodott volna, hogy népesedési tekintetben 1889 óta hátramaradtunk, dacára a kivándorlásnak is, amely mint jól tudjuk a hadköteles elemet nem dézsmálta meg oly mérvben, hogy 1909. az 1889-iki kontingenst ki ne tudná állítani. Szenvedtünk

vérvetést, de nem olyan mérvben, hogy az véderő képességünkre túlzottan hátrányos befolyást gyakorolhatna, sőt mondhatni a férge se hullott el, a gyáva had menekült a haza szolgálata elől, kerülte el a katonai szolgálatot. Ezekkel pedig a nemzet harcképesség tekintetében nem vesztett. Tíz silány alaknál többet ér egy értelmes, bátor magyar katona.

A politikai farsang legfőbb eseménye azonban a bankkérdés. Már tengeri kigyóvá nővi ki magát, már mindenki tud róla valamit.

Az igazság az, — amint az eseményekből látszik, hogy sem Justh, sem Kossuth audienciái nem hoztak döntést. A bölcs mérséklet politikájának kell érvényesülni e téren is és a túlzókat kivéve minden illetékes faktor általános melegegdedésére e kérdés valószínűleg a kartellbank szervezésével fog zárulni. Ez is több az előbbi állapotnál s nem kicsinylendő sem nemzeti sem — és ami különösen fő, — nemzetgazdasági szempontból. — A teljes függés megszűnik, a kartellbank útján magyar nemzeti önállóságunk a külföld előtt is érvényre jut s talán felesleges mondanunk, hogy financiai szempontból kissé más szemmel néznek majd reánk és amit eddig nem tettek: észre fognak venni bennünket.

A farsang vége tehát nem riadó lármával, de csendes, okos, higgadt munkásságban folyt le politikailag.

Várakozásteljes a politikai levegő, éppen mint a természetben nehezen várjuk a tavasz ébredését.

Tudjuk, hogy jönni kell egy megoldásnak, amely kiegyenlíti az ellentéteket s megalapozza azt a talajt, melyen vállvetett munkával fognak a jók és igazok dolgozni a haza javára.

Ebben a reményben ha már nem is olyan igen karnevál-szinezetű, de elég nyugalmas és nem bus farsangja van a magyar politikai életnek.

A sátoraljauhelyi rk. templom építése.

— febr. 23.

Folyó hó 21-én járt le a sátoraljauhelyi rk. templom kibővítése munkálataira kiírt pályázat. Az építési bizottság jelzett napon ülést tartott Bessenyei István apát-plebános s dr. Hornyay Béla elnökletével, a mely ülésen megjelentek Dvorák Ede műépítész s Kérészy Gyula városi mérnök is és felülbírálták a beérkezett építési ajánlatokat.

Öt ajánlat érkezett be a templom kiépítésére s ezek közül mint leginkább megfelelőt és legjutányosabbat Bényey István, sátoraljauhelyi építész ajánlatát fogadta el a bizottság kivitelre, — megbízván őt egyben az építkezés fogantatásával.

Vége tehát a megoldás stádiumába jutott ez a régen vajdó s már nagyon is aktuális ügy és remény van rá, hogy a hívek számai nem fognak kirekedni az istenházából, mert a templom belterjedelme s befogadási képessége hatványa lesz a mainak.

Az építkezés mielőbbi megkezdésének sem áll utjában semmi, mert az arra szükséges költség csaknem teljesen együtt van, a még hiányzó részt pedig a még befolyandó önkéntes adományok, valamint kisorsolás útján kívánja és véli az egyházi előjáróság biztosítani. A sorsolási tervezet elkészítése s keresztülvitelével Bessenyei apát s dr. Hornyay építési bizottsági elnök bizattak meg.

Nem mulaszthatjuk el azonban már jó elve figyelmébe ajánlani az egyházi előjárásnak, hogy még azon esetben is, ha jövőre, a kiépítés után tágasabb lesz a templom, akkor sem lesz az annyira tágas, hogy abban az intelligensebb közönség helyhez juthasson, mely nem csavaroghat másfél órával a harangozás előtt a templom táján s nem juthat helyhez akkor, mikor az istentisztelet tényleg megkezdődik, mert akkor minden padot tele ül a falusiak és egyéb zavaros elemek sokasága. Pedig némely túlzók igen szeretik intelligens osztályunkat templomkerüléssel és ennek nyomán mindjárt vallási közönynyel is vádolni, holott a dolog nyitja az, hogy intelligens ember nem tola-kodik, sem helyért nem veszekszik. Inkább távol marad. Ezzel — ami pedig igen fontos körülmény — az intézőköröknek számot kell vetniük.

A cél elérhetésének pedig csak egy módja van. *Tessék behozni a szék-bérletet, tanuljunk zsidó polgártársainktól!* Nincs ebben semmi különös, csak első tekintetre szokatlan, mert ilyen nálunk még nem volt eddig. Azt nem is említjük, hogy ez a rendszer tekintélyes jövedelmi forrása volna az egyházközségnek, — a fő az, hogy a lelki megnyugvás, sőt még jól mondva az osztó igazság maga is jusson érvényre.

Nagy keserűsége szolgál az számos intelligens családnak, hogy a templomban helye nincs. Hát tessék intézkedni, hogy legyen helye. Mint-hogy a belső berendezés is teljesen átalakul, könnyű lesz e kérdés megoldása most. Ha most elmulasztják, megint a régi rossz állapotok lépnek érvénybe. Ez ellen pedig előre tiltakozunk.

Pénzüntézetek mérlegei.

II.

A sátoraljauhelyi Népbank mint takarékpénztár, szintén egyike vármegyénk legrégebben keletkezett pénzüntézetének. Az 1908. évről 39-ik üzleti mérlege érkezett hozzánk, melyből kiemeljük számokban a következőket: Az intézet pénztár-forgalma 14.185,010 koronát, váltótárcája az év végén 1.859,872 koronát tett ki. Kötvény állománya 223,547 korona, betéteinek összeg a december 31-iki

állapot szerint 1.361,155 korona — Tartalékalapjai, összegezve a rendes, rendkívüli, értékesítési, tiszti segély- és értékpapirtartalékalapot, együttesen 201,300 koronát tesznek, amelyek tehát a 234,600 kor. alaptőkéket már megközelítően fedezik. 1908. évi üzleti nyeresége 46,281 koronát tett, melyből 34 (= 8 1/2%) koronás osztalékot fizetett. Jótékonycélokra 300 koronát adott.

A sárospataki hitelbank részvénytársaság 5-ik évi zárszámadása szerint a 350 ezer korona alaptőkével bíró intézet tartalékaija 40,008 koronát tesz ki. Váltókban 1.464,562 kor., kötvény-kölcsönökben 562,895 koronát forgalmazott. Tiszta nyeresége 37,204 koronát tett, melyből 3500 drb. részvény után 6 koronás osztalékot fizetett (= 6%) (21,000), míg 3192 koronát az 1909. évre vitt át mint nyereséget maradványt. Jótékonycélokra 200 koronát adott.

A nagymihályi Kereskedelmi és Hitelbank r. t. vármegyénk vidéki pénzüntézetek közt a nagyobb forgalmu intézetek közé tartozik. 15. évi mérlege szerint 300,000 korona alaptőkéjét ugyanily összegű tartalékok már teljesen fedi, ezenkívül 55,000 koronát kitevő, különböző címen kezelt tartalékalapjai vannak. Pénztár-forgalma 1908-ban 24 millió 200 ezer koronát, betétállománya az év végén 1.819,270 koronát tett. Váltókban 2.842,701 korona, kötvénykölcsönökben 403,622 korona forgalma volt. Feltűnő itt, hogy a lefolyt éven a váltókölcsönök összege 302,000 koronával, a kötvénykölcsönök pedig 11,039 koronával emelkedett az 1907 évihez mérten. Főleg az előbbi számadat felvidéki kereskedelmünk fokozatos fejlődésére vall. — Az intézet mult évi tiszta nyeresége 80,606 korona volt, melyből tartalékalapjainak gyarapítása után részvényenkint 30 koronás osztalékot fizetett (45,000 kor.). Elért 8210 korona nyereséget emelkedését a pénzüntézet kedvező helyzetének tudja be.

A Hegyalja-mádi takarékpénztár 1908. évről kiadott, 37. évi zárszámadása szerint az intézet forgalmában csökkenés volt tapasztalható, amit itt az igazgatóság a pénzüntézet kedvezőtlen helyzetével indokol. — 1269048,10 korona váltó kölcsönénél 111,937 kor., 315,699 kor. kötvény kölcsönénél 44,279 kor. apadás mutatkozott. Betétállománya is apadt 40,222 koronával s az 1908. év végén 935,779 koronát tett ki. Tiszta nyeresége 35,415 korona volt, melyből részvényenkint 26 kor. (= 20%) osztalékot fizetett. Jótékonycélokra 415 koronát fordított. Az intézet vagyoni állása a lehető legjobb, mert 100,000 kor. alaptőkéjére már 100,000 kor. tartaléktőke s külön 120,200 korona külön tartaléktőke áll rendelkezésre. Az intézeti zárszámadás a szomszéd vármegyében nyomtatott ki, pedig hihetetlennek tartjuk, hogy az igazgatóságnak ne volna arról tudomása, miszerint például csak Sátoraljauhelyben is hárommal szaporodott az 1908. év folyamán a könyvnyomtató intézetek száma, tehát kár azt a csekély jövedelmet is e vármegyében nem adózó, itt közterhek nem viselő szomszédnak juttatni.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS

(Utlevelkényszer. A m. kir. belügyminiszterium körrendeletben figyelemzteni mindazokat, akiket illet, hogy utlevél váltására nemcsak a kivándorlók, de mindazok, akik Ausztriába vagy bármely külállamba munkakeresés céljából huzamosabb időre távoznak, kötelesek az illetékes hatóságnál utlevelet váltani.

(Jegyzői fizetések portómentesége. A m. kir. kereskedelmi kormány elrendelte, hogy a községi és körjegyzők fizetéskiegészítő államsegélyei a m. kir. adóhivatalok által portómentesen küldessenek meg az illetők címére.

HIREK.

Estély a vármegyeházán.

— febr. 23.

Sátoraljaúj hely városban mostanában a mulatnívágyásnak a szűkebb körű mulatságok alakjában kellemesebb formái bukkantak fel a bálókánál s ma már a jókedv decentralizálódott, közelebb simult az egyénhez. A mulatságok estélyek képében mutatkoznak, amelyek pedig szubjektívek, mert variánsai a mondásnak: amilyen a mosdó, olyan a törülköző.

Ilyen intim estélyt rendezett szombaton este a megyeházán Bajusz Zoltán. — Ez a meleg hangulatu szombati estély választékos stíjével, rendezésének előkelő esendjével és a társaság nobilitásán át kétségkívül az idej farsang legsikeresebb mulatsága marad.

Es soha annyi szép hölgyet ez a város egy helyen nem produkált, mint ezen az estén. Ebben azonban a vidék nagy segítségére volt. Alig csodálta meg az ember az egyike, már a másikon akadt meg a szeme, a harmadikon és így tovább. Egyik ragyogóbb jelenség a másikonál és egyszerűen izléses mind a hány. — Ékszer alig simult a decolletageon, minthogy az egyszerű estélyi ruhák a maguk finom tónusában meg sem kívánták.

Belépéskor minden hölgy francia ibolyacsokrot kapott. Ez még szebbé tette a hölgykoszorút, annyira, hogy csodálatába majdnem beléveszett a nagyszerű vaosora, amelylyel az estély kezdődött.

A táncot Dókus Gyula kezdte meg Marossyné Buttler Evi grófnővel s aztán szakadatlan tartott reggelig. És lehetett látni gyönyörű táncokat.

A jogart inkább a boston tartotta kezében ez estén. A mozduatok simaságát tekintve, mindenestre dicséret illeti e táncot. De milyen más a csárdás s mennyire igazabb, közvetlenebb, mint ez a muzsikához perditett intuició, amely végre is csak fantázia. A csárdás az igazán jókedvű emberek mulatsága. Járták is jókedvvel, leplezetlen vigassággal, bohósággal egész reggel 7 óráig.

Az estélyen ott voltak: Dókus Gyula alispán és neje; Thuránszky László és neje, Pintér István és neje, Puttyné Hoyos Mici grófnő és leánya Mici, Boronkay László és neje, Wielland Lajos és neje, Nyomárkay Ödön dr. és neje, Kauzsay Tibor és neje, Bideskuthy Örzse, Hönsch Dezső és neje leányával Maczával, Kossuth Lajos és leánya Marianne, Bulyovszky Gusztávné és leánya

Ilonka, Hammersberg Jenőné és leánya Helén, Bajusz Andor és neje, ifjú Bajusz József és neje Répássy Margittal és Somogyi Sárival, Horváth József dr. orsz. képv. és neje Székely Máriaival és Held Luizzal, Gnädig Lipót és neje Nagy Margittal, Meczner Andrásné, Meczner Ilona és leánya Bartha Papi, Molnár Béla és neje Erzsike leányukkal, Juhász Jenőné és leánya Elza, Éva Margittal és Irénnel, Szentgyörgyi Zoltán dr. és neje, Marossyné Butler Evi grófnő, Vitéznő Liszy Kornélia, Isépy Zoltán és neje, Fleischman Oszkár és neje Berkhofer Lityivel, Mauks Árpádné, Mauks Juliska, Molnár János dr. és neje, dr. Buza Barna, Nagy György dr. és Nagy Barna országgyűlési képviselők és 42 táncos.

— Hamvazó szerda. A mai nappal, hamvazó szerdával vette kezdetét a róm. kath. egyházban a husvéti ünnepeket megelőző nagybőjt. A farsang zajos napjai után magába száll az ember s lelke ösztönét követve keresi fel a templomot, ahol gyarlóságának tudatában bizony vajmi sokszor üdvös gondolatok fogamzának meg lelkében. A sátoraljaúj helyi rk. templomban d. e. 8 órakor volt az ünnepi mise, melyet a hamuszentelés szertartása előzött meg, majd mise alatt a hamvazási szertartás folyt le. — A kegyesrendiek templomában a főgimnáziumi ifjuság szintén részt vett az előirt egyházi szertartásban.

— Egyházi hírek. A kassai püspök Hreha Mihályt Ormezőről Mezőlaborera helyi káplánná; Halmi Ferencet Töketerebesről Nagysárosra II. káplánná; Lukács Józsefet Hernádnémetiből Ormezőre, Grund Károlyt Regeteruskáról Vásárhelyre káplánokká kinevezte, illetve áthelyezte. A most szentelt újmiséis papok közül Kerékgyártó Mihályt Hernádnémetibe, Mikó Vilmost Varannóra és Repcsik Pált Töketeresre nevezte ki a püspök segédlelkészeké.

— Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Hodossy Béla sárospataki állami tanítóképző intézeti igazgatót a VII. fizetési osztály 3. fokozatába nevezte ki. — Eljegyzés. Kárenits Antal edelényi kir. járásbíró eljegyezte Kiss Margit Ilonát, Kiss Ödön, Sátoraljaúj hely rend. tan város polgármesterének leányát.

— Áthelyezések a vasutnál. Horkay Árpád ellenőr a miskolci üzletvezetőség forgalmi osztályából állomásfőnöki minőségben Sárospatak állomásra, Kemény Dezső hivatalnok Sátoraljaúj helyből Kassára s Vályi János hivatalnok Mezőkeresztesről Sátoraljaúj helybe lettek áthelyezve.

— A bíróság köréből. Klonfár Alajos varannói járásbírósi jegyző a nagymihályi járásbíróshoz albiróvá nevezetett ki.

— Adományok az orsz. gyermekvédő Liga javára. Özv. Kovács Antalné, garanyi lakos dr. Tóth Alajos ügyvéd által behajtott 20 kor. kövételését nevezett ügyvéd után az orsz. gyermekvédő Liga javára adományozta s ezen összeget a Liga sátoraljaúj helyi elnökségéhez beküldötte. Fogadja a nemes szívű adakozó ez uton is a Liga elnökségének köszönetét.

— Dr. Szabó Aladár előadása a diakonissza intézményről. Dr. Szabó Aladár budapesti ref. lelkész folyó hó 20-án szombaton délután 5 órakor szabad előadást tartott a diakonissza intézményről a vármegyeháza nagytermében. — A minden tekintetben nagyjértékű előadásra Dókus Gyula alispán, ref. főgondnok hivta össze a protestáns egyház hivatásos érdeklődőit. Mindazok, akik az élvezetes előadás meghallgatására eljöttek egy, protestáns egyházi szempontból érde-

kes fejtegetést hallottak a tudós előadó ajkáról, ki a diakonissza intézmény lelkes, fáradhatatlan agitátora. Az érdekes és protestáns egyházi szempontból mély tartalmu előadás lekötötte a más felekezetbeli hallgatók érdeklődését is annál az előadási készségről fogva, mely Szabó Aladárt, mint szabad előadót jellemzi. A betegápolásnak azon missziójáról tartott előadást dr. Szabó, mely az arra képzett, hitükben, erkölcsükben a diakonissza intézetekben megerősített nőkre vár, kik feláldozzák magukat a nemes hivatásnak. Ezért hívja fel a figyelmet, közérdeklődést annak támogatására, fejlesztésére s mikor ezt teszi: visszautasítja azokat a támadásokat, melyek őt érik, vádolva, hogy a protestáns egyházak régi intézményeinek ellensége. Nemesak a régi intézményekben van az egyházakat fenntartó erő, ezek nem szorulnak propagandára, hanem a célra vezető újakban is, melyek az egyház megerősödését előmozdítják. A mindvégig nagy figyelmet kiváltott szabadelőadás befejezésével dr. Szabó Aladárt a jelen voltak megjelenezték. A előadás este 6 órakor ért véget.

— Az első áldozat. A kassa-hegyaljai vasut építésénél, hol eddig nagyobb szerencsétlenség nem történt, egy Frankó János nevű munkásra Hidasnémetiben ráomlott a föld, s mire segítség érkezett, már csak holttestét huzhatták ki a föld alól.

— A járdák tisztántartása. A gyakorta előforduló balesetek, melyeknek a gondozatlan, sikos gyalogjárók az okai: ujjában is arra birták városunk rendőrségét, hogy a gyalogjáró tisztántartása érdekében erélyes intézkedéseket léptessen életbe. Mert be kell vallani, hogy nem annyira a rendőrségi ellenőrzés, mint az egyes háztulajdonosok nem törődésén mulik, hogy városunk legtöbb utcáján a házak előtti gyalogjárók sikos hóval, jégkéreggel fedettek. A rendőrség mindjárt a tél kezdetén büntetés terhe alatt hívta fel a háztulajdonosokat a járók tisztántartására s a nem engedelmességek ellen kihágási eljárást indított. A legtöbb háztulajdonos azonban, mert esetleg pénzébe kerül a dolog, nem engedelmességek a rendeletnek, különben nem a mellékletek. A rendőrkapitány most újból felhívást körözött a háztulajdonosok között szigoruan meghagyva a házak előtti gyalogjárók rendbehozását. Igen helyes intézkedés lenne, ha az engedetlenek költségére maga a város gondoskodnék a gyalogjárók jókarba gondoskáról.

— Óvodaépítés. A máriki állami óvoda feleltesere folyó évi március 16-án lesz áreljítés a sátoraljaúj helyi államépítészeti hivatalnál, hol az érdeklődő vállalkozók a részletes feltételeket megtudhatják. Bánatpénz 5 százalék.

— A „Mária-kongregáció“ farsangi előadása a „Carolineum“ ban. A sátoraljaúj helyi Mária-kongregáció tagjai folyó hó 21-én a „Carolineum“ leánynevelő intézetben hatást keltett műsorral farsangi előadást rendeztek. A megelőző két napon is volt két előadás, első nap az alsó osztályu növendékek, második nap a polgári iskola tanuló ifjusága részére, mely oly jól sikerült, hogy a Mária-kongregáció tagjai előadásukat folyó hó 21-én a nagy közönség előtt is megismételték. A farsangi előadás meghallgatására nagyon diszes és szép számú érdeklődő közönség jelent meg. Ott voltak Bessenyei István apátplebános, a kegyesrendi tanári kar s nagyszámú érdeklődő közönség. A műsor keretében három egyfelvonásos vígjátékot adtak elő a kongregáció tagjai nagy összetanultsággal és sikerrel. Az előadók képessége, bátor fellépése osztatlan elismerésre s méltánylásra talált. Oláh Margit, Geresák Ilona, Ujlalussy Iduska, Sárny Ilona, Szendrey Ida, Kovács Erzsike, Kempinszky Valéria, Oláh Eleonóra, Brandner Ilona, Dubay Aranka

valóban ügyeseknek bizonyultak, de Arnótfalvy Janka, Palánkay Jolán, Császár Teréz, Mihalkovics Margit, Bányász Mária, Zsovko Mária, Kulits Jolánka szintén ambícióval oldották meg nehéz feladatukat. Meglepetést keltett Marossy Irén biztos zongorajátéka, Friedrich Olga hegedűszólója, melyet Heizman Berta zongoratanárnő kísért s az énekkar szereplése. A fél ót órakor kezdődött előadás, mely a jelen voltaknek tetszésen méltán nyerte meg, este fél nyolc óra tájban ért véget.

— Megfagyott honvéd. Leleszi tudósítónk jelenti: Veszily István, Sátoraljaúj helyben szolgáló 10. gyezredbeli honvédet Lelesz és Királyhelme községek között az országúton a leleszi esendőrjáról megfagyva találta. A szerencsétlen katona két napi szabadságát szülei látogatására akarta felhasználni, utközben azonban hóvihar érte s a szerencsétlen honvéd megfagyott.

— Az izraelita magyar irodalmi társulat estélye. Kulturintézményeink közt mind előkelőbb helyet foglal el az izr. magyar irodalmi társulat, mely a 6-kor remekíróin kívül a modern tudomány munkásainak műveit is igyekszik a közönség elé tárni, hogy azokból lelki élvezetet szerezzen. — A nevezett társulat felolvasó estélyt tartott Sátoraljaúj helyben f. hó 21-én, a vármegyeház nagytermében, hol valláskülönbség nélkül sokan jelentek meg. Az ősi terem zsutolásig megtelt s a közönség a legnagyobb lelki élvezettel hallgatta végig az előadókat, kiknek soraiban dr. Goldberger Izidor h tszónok rabbit, Mezei Sándor költőt s főleg a székesfőváros ismert nevű főabbját, dr. Kis Arnoldot tetszésnyilvánításokkal üdvölte magas szárnyalásu, szép előadásaikért. A szereplőket az estély megkezdése előtt dr. Reichard Salamon mutatta be szép beszéd kíséretében a disztigvált közönségnek.

— Elgázolás. Eisner Ágoston nagyhutai községi bíró folyó hó 23-án vigyázatlan hajtás következtében számkájával elgázolta Hlonyeczki Józsefné karosi lakost, aki ennek következtében több sérülést szenvedett. Az elgázolt asszonynak dr. Szepessy Arnold városi főorvos nyújtotta az első segélyt. A vigyázatlan községi bíró ellen, ki kissé ittas is volt: a rendőrség megindította az eljárást.

— Adományok a déolaszországi és az ajkai katasztrófa ároslultjai részére. A déolaszországiak részére ujjában befolyt: Tállya község lakosaitól Horkay Vilma és Cseskovics Mariska gyűjtése 22 kor. 3 f., Garany község lakosai a körjegyző utján 57 kor. 55 f., Vajdáccka és Luka község lakosai a körjegyző utján 18 kor. 2 f., Sátoraljaúj helyi vasuti állomás főnökségének tisztai és altisztai személyzete 13 kor. 30 f., Nagyrovagy község lakosai a körjegyző utján 12 kor. 83 f., Szécsmezői körjegyző gyűjtése 12 kor., Papházai körjegyző gyűjtése 6 kor. 51 f., Sátoraljaúj helyi m. kir. esendőrőség 6 kor. 40 f., Világi gk. hívek Petrásovsky Leó esperes utján 2 kor., összesen 150 kor. 54 f., hozzá a mult számban kimutatott 4983 kor. 10 fillért, mai napig befolyt 5133 kor. 64 fillér. A jótékony adakozók kéretnek a még be nem küldött adományoknak 3 nap alatt a segélybizottsághoz leendő beküldésére, mert a gyűjtés lezáratik s az összeg rendeltetési helyére felterjesztetik. — Az ajkai bányaszerencsétlenség ároslultjai részére ujjában befolyt: Vajdáccka és Luka község lakói a körjegyző utján 27 kor. 42 f., Homonnavidéki körjegyző gyűjtése 29 kor. 43 f., Tállya község lakosaitól Horkay Vilma és Cseskovics Mariska gyűjtése 27 kor. 3 f., Szinna község lakosai és Czirókahosszmező község a körjegyző utján 7 kor. 30 f., Alsómihályi ref. hívek Cseh Pál lelkész utján 8 kor., Papházai körjegyző gyűjtése 6 kor. 51 f., Világi gk. hívek Petrásovsky Leó esperes

utján 2
községi
Amsel J
19 f., h
tatott 18
befolyt

wasser
szánkáj
Kramov
ka után
hátranz
farkas
annyi
hogy a
csapkod
szánkán
ideig m
megford
eltűntek

számu
szárnyá
ségben
gándra

volitása
forgalm
rosz já
met je
az otrom
vek, me
szükség
ságot,
akadály
vekkel
tulajdo

napokb
kort s
Márk s
Az agg
teljesen
kellett

legénye
20-án
más ét
dalmán
táncmu
tisztá
felszer
A fiata
ropták
lül tek
gyült
már a
megfel
rendez
hályi
tokoso
látták

helybe
szolgá
ottlév
egy 2
magál
károsu
hütlén
ditotte

közse
másod
alapjá
ménye
ronát
ajánla
hazai
ges a

alapr
fiatals
mény
adást
testár
alkal
„Naf
„Mag
a ke
szinü
adás
mény
gyon
temp

titó.
ellen
főszó
tettel
lás

utján 2 kor. 50 f., Szécsmezői kör-
községei a körjegyző utján 2 kor.,
Amsel Jenő 1 kor., összesen 104 kor.
19 f., hozzá a mult számban kimu-
tatott 1890 kor. 59 fillért, a mai napig
befolyt 1994 kor. 78 fillér.

— **Kellemetlen kaland.** Rosen-
wasser Adolf udvai lakos egyfogatu
szánkája Homonnára igyekezett, amint
Kramovához ért, gyalog ment a szán-
ka után, eközben a kis kocsis fiu
hátranzett, mert észrevette, hogy 3
farkas üget feléjük s alig volt már
annyi ideje a megrénült embernek,
hogy a szánkába ugorják és meg-
csapkodta a lovat. Kutya is volt a
szánkán, ez kiugrott onnan és egy
ideig megugatta a farkasokat, akik
megfordultak és a hegyek irányában
eltűntek.

— **Őrs áthelyezés.** A kassai IV.
számu esendörkerület sátorlajuhelyi
szárnyának területén Kiscigánd köz-
ségben elhelyezve volt őrs Nagyci-
gándra helyeztetett el.

— **Kérjük a csatornakövek eltá-
volítását.** Sátorlajuhely város nagy-
forgalmu, de rendkívül keskeny és
rossz járdáin valóságos életveszedel-
met jelentenek a járókelőkre nézve
az otrombán kiemelkedő csatorna kö-
vek, melyekre pedig egyáltalán semmi
szükség nincs. Kérjük a városi ható-
ságot, hogy e felesleges közlekedési
akadályokat a kigömbülő könyökesö-
vekkel együtt távolítsa el a ház-
tulajdonosokkal.

— **105 évet élt.** Varannón a mult
napokban egy rendkívül hosszú élet-
kort élt egyén halt el Schwarz
Márk személyében, ki 105 évet élt.
Az aggastyán az utóbbi időkben már
teljesen tehetetlen volt magával s gy-
kellett gondozni, mint egy kisdedet.

— **Jótekményes táncmulatság.** A
legyenemihályi intelligencia folyó hó
20-án a legyenemihályi vasuti állo-
más éttermében a környék uri társad-
almának részvételével jól sikerült
táncmulatságot rendezett, melynek
tisztja jövedelmét az iskolák hiányos
felszerelésének pótlására fordították.
A fiatalok még vasárnap délelőt is
ropták a táncot s a belépő díjon fe-
lül tekintélyes összegű felülfizetés is
gyűlt össze úgy, hogy az iskolát most
már a modern követelményeknek
megfelelően szerelhetik fel. A bál
rendezését *Doboz Papp László* mi-
hályi és *Soltész Miklós* legyeneyi bir-
tokosok fáradságtalan lelkesedéssel
látták el.

— **Pince betörés.** Anisz Sándor
helybeli lakos pincéjét folyó hó 21-én
szolgája *Wessely József* feltörte s az
ottlévő boroshordók egyikéből mint-
egy 20 üveg bort szivott le s azt
magához vevén, társaival megitta. A
károsult feljelentésére a rendőrség a
hűtlen szolgát letartóztatta s megin-
ditotta ellene az eljárást.

— **Vizvezeték Tokajban.** Tokaj
község vízvezetékét épített s a most
másozidben kiírt pályázati hirdetés
alapsán megtartott árlejtés összered-
ményeként a vállalkozók 107.473 ko-
ronát kérnek a felépítésért. Együttes
ajánlat nem érkezett be, de több
hazai gyár és vállalkozó tett részle-
ges ajánlatokat.

— **Műkedvelői előadás templom
alapra.** Varannó uri társaságának
fiatalosága szép erkölcsi s anyagi ered-
ménynyel rendezett műkedvelői elő-
adást az ott építendő egyesült pro-
testáns templom alapja javára. Ez
alkalommal a műkedvelők csapatja a
„Naftal.n“ c. bohózatot adta elő a
„Magyar Korona“ nagytermében, mely
a kedvezőtlen időjárás ellenére is
színiültig megtelt. A műkedvelői elő-
adás után tánc volt. Az anyagi ered-
mény — mint tudósítónk írja — na-
gyon jelentékeny összeggel járul a
templom építési alapjához.

— **Körözött kivándorlás közve-
titő.** Rárag János vitézvágásai lakos
ellen feljelentés érkezett a homonnai
főszolgabíróhoz, hogy nagy előszere-
tettel foglalkozik a tiltott kivándor-
lás közvetítésével. A homonnai fő-

szolgabíró meg is indította az ügy-
nök ellen a kihágási eljárást, mire
Rárag János rosszat sejtve bucsu
nélkül eltűnt a községből. A homon-
nai főszolgabíró most országiszerte
köröztetni a bűntetést elől megugrott
delikvenst.

Fogzás

Ugyan adjatok a szenvedőnek
SCOTT-féle Emulsiót és kiméjétek
meg álmatlan éjszakától. A fogak
minden fájdalom és bélbaj nélkül
bujnak elő, fehérek, erősek és egye-
nesek lesznek

Az Emulsió
vásárlásánál a
SCOTT-féle
módszer védje-
gyét — a halászt
— kérjük figye-
lembe venni.

A gyermek szereti a
SCOTT-féle Emulsió-t,

és készségesen fogja azt
szedni. Az emésztést, ha
meg van zavarva, minden-
kor helyre állítja és elő-
mozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.
Kapható minden gyógytárban.

FARSANG.

Karnevál. A mai nappal,
hamvazó szerda napjával mondott
bucsut Karnevál herceg hiveinek. Az
évről-évre feltámadó könnyűvérű, bo-
hókás herceg hosszú egy évi időtar-
tamra mond bucsut sátorlajuhelyi
hiveinek is, kik a farsangi napokat
vetélkedve használták fel ünneplésére.
Ha végignézzük a tisztelőre ez idén
rendezett táncmulatságok során, fel-
idézve azt az ünneplést, melyen az
ipartestületi, kath. olvasóköri, a ke-
reskedő ifjak, függetlenségi köri, esiz-
madia társulati, dohánygyári stb. tánc-
mulatságokon részesült: a farsang
mulatni vágyó hercege bizonynyal
szép emlékekkel szenderült el hosszú
álmára. Jött, látott és győzött, hogy
azután a hamvazó szerda nap első
óraütésére átengedje trónját, s diada-
laival együtt vonuljon el a bűnbánó
napok szomorúsága, melancholiája
elől a halotti kriptába, melyben be-
kell várnia ujra az időt, mikor életre
hívja és életrekelti az új farsang be-
köszönése.

A dohánygyáriak jelmezestélye.
A sátorlajuhelyi magy. kir. dohány-
gyár munkásnőinek jelmezestélye f
hó 20 án este zajlott le a városi szin-
házban. A városi színház ez alka-
lommal szokatlan látványt nyújtott,
oly nagyszámu közönséget ugyanis,
mely ez estén megtöltötte a színhá-
zat, még nem láthattunk az épület-
ben. Zsufolásig megteltek a páholyok,
a nézőtér, a karzat. A sok jelmezes
alak különösen változatossá tette a
nézőteret s szórakoztató külső képet
nyújtott. A nagy, szinte páratlanul
álló érdeklődés fényes anyagi s er-
kölcsei sikerrel zárta le a jelmezes
táncmulatságot, mely a legfesztele-
nebb hangulatban a késő reggeli
órákban ért el befejezéséhez.

Az Iparos Kör batyus estélye.
Családias jellegű, fesztelen mulatsá-
got rendezett folyó hó 20 án az ipa-
ros kör az ipartestületi ház nagyter-
mében. E napon tartotta meg ugyanis
a kör batyus estélyét, ahol a megje-
lente, egymás magyaros vendégsze-
retetét élvezhették. A batyus estélyen
elég szép számban jelent meg a kö-
zönség s a hajnali órák vetettek vé-
get a sikerült, fesztelen mulatságnak,
melynek betetőzésül a jelenvolt fiatal-
ság hangulatos táncmulatságot ren-
dezett. A családias estélyről a jelen-
voltak a legkellemesebb benyomások-
kal távoztak el, magukkal vivén egy
kedélytele összzejövetel emlékét.

Bohócestély a gyártelepen. Far-
sang utolsó estélyén, folyó hó 23-án
kedden este Sátorlajuhelyben a sá-
torlajuhelyi gyártelepi dal-, zene-

és önképzőkör mulatsága bucsuztatta
el a farsangot. A gyártelepen ezen
alkalommal nagy érdeklődés mellett
bohócestély folyt le, melyen nagyon
sok résztvevő jelent meg. Mondanunk
sem kell, hogy a fesztelen tánemu-
latság a hajnali órákig tartott.

SZINHÁZ.

**** A Polgár B. szintársulata Sá-
torlajuhelyben.** Polgár Béla szin-
társulata február végén fejezi be mű-
ködését Munkáeson s március hó ele-
jén jön Sátorlajuhelybe. Az új szini
szezón bemutatkozó és megnyitó elő-
adása március hó hatodikán lesz *Kál-
lay Jolán* felléptével, akit Polgár B.
igazgató az egész idényre szerződtet-
ett. Közönségünk teljes méltánylás-
sal volt Kállay Jolán művészi képes-
sége iránt a multban is s a szezon
tartalmasságát, élénkségét kétségte-
lenül hatványozni fogja a gyönyörű
hangu primadonna működése. Azon
körülmény, hogy a Kállay Jolán szer-
ződtetése befejezett tény, másrészt az,
hogy Polgár B. szinigazgató az új
idényre a fővárosi műsor újdonságait
megvette s azt összetanult, pontos
előadásban fogja színrehozni: arra
engednek jogos következtetést, hogy
az ambiciózus direktor törekvését a
közönség a maga részéről is pártfo-
golni fogja. Tagadhatlan, hogy Pol-
gár igazgató új primadonnával, a fő-
városi színházi repertoar kiváló da-
rabjaival s már teljesen összetanult,
fegyelmzett társulattal jön az új sze-
zon előadásaira s így kétségtelen,
hogy jóindulatu törekvése műpártoló
közönségünk részéről is érdeklődést
s rokonszenves pártfogást lesz hi-
vatva kiváltani.

**** A színházi bérlőközönség fi-
gyelmébe.** Polgár B. szinigazgató
azon kérelemmel fordul őt, a mult
szini idényben nagy jóakarattal tá-
mogató színházi bérlőközönséghez,
hogy ha helyeikre az új szezonban
is igényt tartanak, sziveskedjenek ezt
a *Gojdzits* nővérek tőzsdéjében addig
is bejelenteni, míg a szintársulat tit-
kára *Jenőfy Jenő* személyesen fel-
keresheti a bérlőközönséget a szin-
házi bérlés ügyében. Jenőfy szintár-
sulati titkár március hó 2-án fog
megérkezni a bérlések eszközlése vé-
gett, támaszkodva a multban tapaszt-
alt jóindulatra, melyet az igazgató
új primadonna szerződtetésével s a
fővárosi újdonságok színrehozatalá-
val fog meghálálni. — A bérlés árak
és feltételek ugyanazok lesznek, mint
a mult szezonban.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Közgyűlési naptár.

Töketeremes és vidéke fogyasztá-
tási szövetkezet: Február 28. d. u. 3
óra.

Tolesvai takarékpénztár: Márc.
10. d. e. 9 óra.

Uj cégek vármegyénkben. A sá-
torlajuhelyi kir. törvényszéknél ujab-
ban cégjegyzettek: *Gálszécs*: Wein-
berger és Rottenberg, építési vállal-
kozók és fakeskedők; *Henczfalva*:
Henczfalvai keresztény fogyasztási szö-
vetkezet.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Sör és malátagyár Nagymihály. Ha
az évi jelentést alkalmunk lenne áttekin-
tetni: helyet adnánk ily irányu közlemény-
nek. Tessék azt rendelkezésünkre bocsátani.

Laptulajdonos:

Ehler Gyula.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A Fő-utca 18. számu ház (Me-
gyeházszal szemben) öt szobás eme-
leti lakása f. évi május elsejétől
kiadó.

**Állami vagy MÁV. nyugdíj jo-
gosultsággal bíró tisztviselők** leg-
kezevebb feltételek mellett kölcsönt
kaphatnak kezesek nélkül is, régi
kölcsönök konvertáltaknak.

Bővebb felvilágosítással szolgál
és ezen ügyet **díjmentesen** intézi, az
Első magyar általános bizt. társ. fő-
ügynöksége:

Releti Jenő Sátorlajuhely.

A kölcsön összeg esetleges utal-
ványozása után sem fogadunk el
semmiféle díjazást.

DUNKEL V. R.

Felsőmagyarhoni első parketgyár
és gőzfűrész részvénytársaság

KASSÁN

Ajánlja kitünő tölgyfából készült
sokszorososan kitüntetett

parkettáit

ugynevezett amerikai, tömör és
berakott kockáit jutányos árak
mellett. **Nedves lakásba ajánljuk
asphaltba rakott parkettáinkat.**
A lerakás kívánatra gyári lerakók
által a legpontosabban történik.

Rajzminták díjmentesen.

Nagybani kivétel mindenfelé.

Eladó

mintegy 300—400 métermázsa,
első minőségű

anyaszéna

a Zétényhez tartozó Estenke pus-
tán, pósta Királyhelmeccz, vasút
Perbenyik.

**Szmrecsányi vékei gazdaságának
intézősége.**

387/1909. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX.
t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a sátorlajuhelyi kir. járásbíróságnak 1909.
évi V. 163/1. számu végzése következtében hi-
vatalból képviselt Technikai intézet javára, 224
kor. s jár. erejéig 1909. évi január hó 25-én foga-
natosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és
1400 koronára becsült következő ingóságok u. m.:
butoráru, deszkák stb. nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a sátorlajuhelyi kir.
járásbíróság 1909. évi V. 163/2. számu végzése
folytán 224 kor. tőkekövetelés, ennek esedékes
kamatai és eddig bíróság már megállapított köl-
tségek erejéig, Sátorlajuhelyben alperes laká-
sán (Szemere-u. 2. sz. alatt) leendő megtartására
1909. évi február 26-ik napjának d. e. 10
óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szán-
dezők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy
az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107.
és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett
a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón
alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok-
kat mások is le és felléfolgaltatták s azokra
kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az
1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt Sátorlajuhely, 1909. évi február hó
12. napján.

Rosner Imre,
kir. bír. végrehajtó.

MEGHIVÓ.

A „Töketeremes és Vidéki Fogyasztási Szövetkezet”

1909. február 28-án d. u. 3 órakor

Töketeremesen a községháza tanácstermében

VIII ik

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a t. tagok tisztelettel meghívótnak.

Tárgysorozat :

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 7 tagjának választása.
6. Netaláni indítványok.

Töketeremes, 1909. február 16.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg- és nyereség-számla a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Figyelmeztetnek a kizárt tagok, hogy az alapszabályok szerint visszafizetendő üzletrész összegeiket a közgyűlés napjától számított 30 nap alatt annál inkább vegyék föl, mert ellenkező esetben az a tartalékalap javára el fog érvényesülni.

Meghívó.

A tolcsvai takarékpénztár

XXXIX-ik évi

rendes közgyűlését

f. évi márczius hó 10-én d. e. 9 órakor

tartandja meg saját helyiségében, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat :

1. Jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása.
3. A nyolcz igazgatósági tagnak megválasztása.
4. A netaláni indítványoknak az alapszabályok értelmébeni tárgyalása.

Tolcsva, 1909. február hó 22.

Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy a közgyűlésen szavazati jogaikat csakis azon esetre érvényesíthetik, ha az alapszabályok 17. §. értelmében a közgyűlést megelőzőleg részvényeiket az igazgatóságnál letéteményezik.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott, mint Rebhun Móses földbirtokos tapolymogyorósi 81. és 90. sz. tkvi ingatlanainak bíróság bevezetett zárgondnoka, közhírré teszem, hogy nevezettnek a tapolymogyorósi 81. sz. tkvben A I. 3. 5. 8. 9. 12—14., II. 2—3. 5. és a tapolymogyorósi 90. sz. tkvben A I. 1. sorsz. alatt foglalt Rebhun Móses nevén irt összesen 900 hold területű ingatlanait a gazdasági évre a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen haszonbérbe fogom adni. Az árlejtés f. évi márczius hó 23. napjának d. u. 2 órakor Tapolymogyorós község házánál fog megtartani. Haszonbérrelni szándékozók tartoznak az 1800 kor. minimális haszonbérösszegnek 5%, azaz 90 kor. készpénzben az árlejtés megkezdése előtt alulírott zárgondnok kezeihez beszoigáltatni s ez összeg a haszonbéri összeg első részletébe be fog tudatni, s a haszonbérletet el nem nyerőknek az árlejtés megtartása után azonnal visszaadatik. A feltételek Tapolymogyorós község házánál és ügyvédi irodámban megtekinthetők.

Varannón, 1909. évi február hó 22.

Dr. Kasztriner László,
zárgondnok.

Szőlőkaró eladás.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok szives tudomására hozni, hogy mult évi vágású, kitünő minőségű, száraz

szőlőkarókat

árusítok a sátoraljaujhelyi állomáson vagonokba rakva.

Tisztelettel

Herzog Lipót
Sátoraljaujhely.

Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterétől.

2071/1909. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A torzsási mulató és mellékhelyiségei 1909. évi május hó 3-tól egy évi időtartamra nyilvános versenyárgyalás útján bérbeadatik.

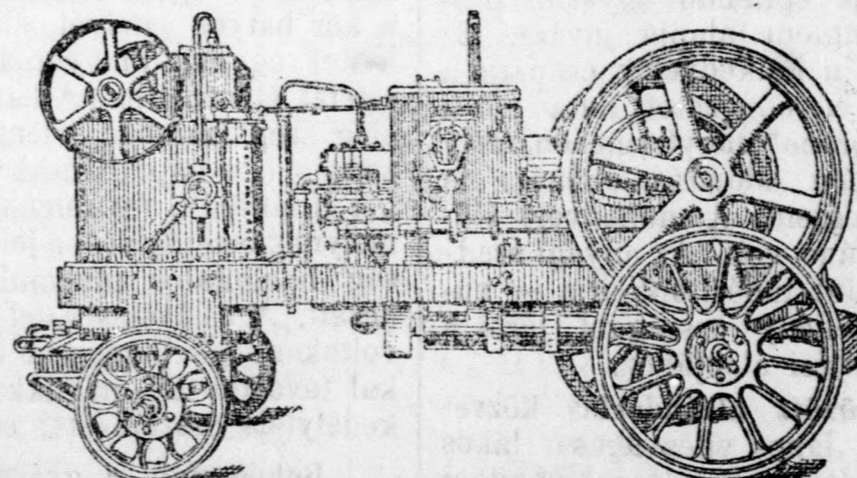
A versenyárgyalás 1909. márczius hó 4-ik napján d. e. 9 órakor lesz az 5. sz. hivatalos helyiségében megtartva.

Sátoraljaujhely, 1909. év február hó 19. én.

Kiss Ödön,
h. polgármester.

Egy 4 lóerejű Hoffher és Schranz gyártmányu **gőzcséplő készlet** teljesen üzemképes eladó.
Megtekinthető Kerekes Pál czégnél Sátoraljaujhely.

Eredeti „OTTO” benzín-lokomobilok

Műhely : Budapest,
IX. Mester-utca 31.Műhely : Budapest,
IX. Mester-utca 31.

BENZIN-, PETROLIN-, VILÁGÍTÓGÁZ-, FŐLDGÁZ- és SZIVÓGÁZ-MOTOROKAT
1—1500 lóerőig gyárt elismert elsőrangú versenyű kivitelben csakis
LANGEN és WOLF motorgyára BUDAPEST, IV. Váci-körút 59.